

Denderbelle 1.263

1. az de ki:kørne ste.kfo.gel zin zæn zæ bønæt
2. mænə vrintʒ ez de blumə gu gi:tn
3. tərəwurəX - of : - tərəwurnt - of : - ndaX fa vandu:χ - spin:zə nemi.ə as metə mafim: - of : - mafimən - of : - maksimən
4. gru:vən es mujəlak wærk
5. up da sXip kre.gəzə bəsxeməld - of : - bəsxələm. - bru:ət
6. dn temərman ε nə spləntər in zænə vijər - of : - vinder
7. de sXiper lækte zæn lepən af
8. in da fabrik es niks - of : - estər nikskən - of : - dez du nitʃ - tə zin
9. kv lasti. kinəkə kum - of : - kumdaga. i: tu kinəkən
10. bu:s tapt uns fir pintəm bir | ə piŋtn - piŋtn.s |
11. briŋd uns twi:ə kilu kri:kən | krikskəs |
12. zəmən tē.lə vu.əvən dru.ə listərs wə:ən v.ət. Xədrɪŋkən
13. ə dri:əgdən.v ma:ə mē nē klipər
14. kəm zænə kni:n - of : - zæn tni:n - gəzim
15. vastəlu.vət wər ni fe:l nəmə gəvirʃt
16. ʃbæm blu.ə dak meje.lni.i me.gəgu:n əm
17. kəmtəkik ni Xədu zələ mən
18. nda.ən: datvər afkumt
19. ən spinəkup - spinəkupən - of : - ə spinəkupənət - nə kupju.gər
20. muitʃ - bənæt - məs - padəstu.l - of : - pæra-pli.kən - v:χ - pu:ət - pə:məl
21. də kə.rl de Xial də wə.rlt fəXtn
22. ksala pə.ləkəs Xə.vən
23. iŋəlantu fe:l a. sXə.pən afbre.kən
24. ə fəls.vən iʒ əm bəit Xat
25. gə. mæ twi:ə bri:ən sti:ən - bri:ər - de brətʃtə
26. da stambəlt stv.tv nemi.ə
27. də mən - of : - dʌ:ən: ə.d ə lə.və læk nē gru.ətn i:ər
28. lisəfər ez indn ə.məl ni Xəble.vən
29. de sXo.lkindərən emə metə mi.əstər nu de zi.ə gəwe.st
30. (kən)kæn - of : - kænəkik - tuX ni kumə vər.ə dak Xəri.əd bæn
31. de bi.əstn driŋkə gə.rə la.əzəmə.l
32. a kəni Xu wærəkən ε. kə.lpu.ən
33. stekt inf nē stē:l in diəm bəsum
34. ni.ə metə ke.gələ wærtər nemi.ə gəspelt
35. ə.la kəm a twi.ə ki.ərən up a. gəru.pən
36. də pə.r es ni ru.əp - du zit nug ən witə kær in
37. zə zæ wəX nu tʃəlt
38. zə.d əm i.əst sə gəld ələpən updu.n
39. ən zat nu.ət ni fə.r briŋən
40. zəʒ dəlt fan ə.l melkwv.ət
41. de mən mu. səm vra. bəsxærəmən
42. in tsXələ zwəmən es Xəvur.la.ək
43. əz ərg umdatn stərk es
44. wu.ələ mutn du dəlt fan əmən əŋ gu.əln dnandərn ɛlt
45. ɛlpt inf da bəd - of : - bər upefən
46. unzə maitʃər əsv vət əzə vær.kən
47. zə sprinŋən umtəvuitʃt fər ə wətspel
48. dəm bu.əmkwə.kər zə dəm bu.əm əfintn
49. dud i.əstə vainstər inf - of : - nəkə tu.
50. ʃbəgintə klipə və. də vrumas - du.əməs - tɪv
51. ən spru.ə - padəgərək - of : - parəgərək - sprə.ən (beb. vlas ; id. : up sprə.ə ləgən) - (cf. I.221-51)
52. de sadu:tn əmən da framənz ə.l v:r əfXəsneŋən
53. zə vu:dər - of : - sə vu:vjər (plat) - ə.dəm zəs ju:r ləŋk lu.tnυ tsXo.l gu:n
54. kəməd əm əfXəru.ə və zə lu:t last - of : - lust-wu.tər tə gu:n
55. və.lə və.zə ziʒə - of : - və.zn ən ziʒə - ni fe.lasti. - of : - ni fe.laste:s kantn
56. ə.rə putə zəni fe.l wət
57. de pu:l stud in dnət
58. in de mət est nuX tə kət um - of : - fe. tə kvitʃn
59. də kəs Xə.d ə klər liXt e.
60. ə truk metə pət sənə stət
61. tē.in kwumdə gəln də ju:rnυ də kærəmis
62. de pu:tər zə.ə dād unzi:ər vulmukt es
63. gə zu.X mæ wəl mu gən sprukte.gə mə.ə ni
64. de zwuləmə zələ gu və(d)rum kumən
65. guʒə gə.ə vandv.X ni ku:tn
66. e.tə zu.əln u.ək Xə.rə kv:s (echter bijnaam : mansə kəs ; ook : platə kəs)
67. zænə muntər es kaput - ə lə slot
68. tē. nē wærəmən dāXəwə.ʒd ən tēs nē zəXtn v.vət
69. da mænəkə lep bærəvuitʃ
70. dər ez n sXər in də kənə | bæst |
71. kwa datə faktər - of : - datəm bu.ə (verouderd) nēm bri:f bruXt
72. kəm pa.ən v mæn ət
73. ik ən kæn mē Xiən dwe.zə mənšn umgu.n
74. əXtər tsXufra.ət spanəmən tʃə:t in dni.və kærə
75. kəm kəsə və vər dnu.n a.
76. de zə:n vən de kə.niŋk ə.d u.ək sa(l)du.t Xəwə.st
77. ən wətə gə giənəm bo.gəmu.kər wu.ən:
78. də ru.əzn emə ləpə di.ərns
79. kən gəlu.əvər giə wə.d af
80. tkinəkə waz du.ət fe.rn dast kustn du.əpən
81. zæn u.ərən ən zæn u.sgə lu.əpən
82. ə.l duXtərkən es mē ə kərəfkənu dəm bus Xum brə.mbe.zn trækən
83. dez nē spət fan də li.ər
84. ə zəʃn zænə stru:t ə.pən
85. tfulk suXt anders ni əs Xəld ən gu:t
86. ə.lə munt ez dru.əX fəndn dēst
87. də wəg əs krum - das lastv. um
88. ikuXt fə də klə:n: ən truməl.kən
89. dəm buk es Xəsturvə vən əŋ kəst in tē sli.kən
90. zə li.kə wəs kət əŋ gu:t
91. in de lumər əzd bəst
92. nē sXi.tər mu. Xu. kinə lɪŋkən
93. zukt inf nu mən: ut
94. kwət ni wu dak ən mu Xu zukən
95. nē ku.lə - of : - kə. kəjdər əs Xu. fe. ʃbi:r
96. kmust usəmblu.triŋkə və tə vərklukən
97. kmun i.əstfujər in de stal.vurn
98. mæm brur wəs mu:X

99. də melkbu.r muvt nə gru.ɛtn tur
 100. də bo.tərməlk ɛz dɪn ɛn zɪr - zɛntremə fə(d)rum
 101. wə zun də pit kənə vɪln up ɛn ɪr
 102. ɛz up sə puɪnt - səkiɪr (1° van een persoon, 2° van een werk)
 103. ɛ kum falə.və gənə mənɪ.tə lu:t
 104. ɪn ɪtuljə zændər bæ.rgən da fir spa.gən
 105. dəfdə gə dʊr up da.gən
 106. tə bu.ɛm ɛməz ɛ stɪk fan də brɪgə gəv:ɛrt
 107. gə muɪd ʊns fe.lnəkə kumə ke:rɪn
 108. ɛs fa le.və kumə mɛ əj gui bezə gɛlt
 109. də de.r ɛs fam bɪ.kənət - of : - bɪ:k - Xəmukt
 110. əj gɛtra.də vra. mu kən: nu:v:ən
 111. kɛmɪ gæs Xəzu.ɛt mu twas Xɪ gu. su.ɛt
 112. dɛm brɑ:r zɛ.tat nuX tɛ dɪr ɛs fe tɛ bɑm
 113. bəkən - ɪk bak - ga.ə bakt - ɛ bakt - baktɪn - wə bəkən - ɪk - ga.ə - ɛ - wə baktɪn - wɑɪln ɛmə gəbəkən
 114. bɪ:ən - ɪk bɪ:ə - ga.ə - ɛ bɪ.ɛt - wə bɪ.ɛn - bɪ.ɛmən - ɪk bɛdn - kɛm gəbu.ɛn - ɛmə zuəlɪn u.ɛk Xəbu.ɛn
 115. tɛz ɛ klə:n mu tɛz ɛ fa.ɛn
 116. gə kɛndɪr a.ərə kra.gən up də məɛt
 117. ɛ Xəz.ɛ datɪn up mə. za pə.zɪn
 118. tɛmə.sə za.ə datɪn gəla.ɛk u.ɛ
 119. dʊ wu.rə va:ɛf pra.ɛzn
 120. ʊndər dæ.n i.ɛk lɪgə vɛl i.ɛkəlɪn
 121. twu.tər za gu zujən - tsuɪd a.
 122. tu. ɛs nuXrɪm - tɛs nuX mu ræs Xəmʊ.ɛt
 123. məjʊn.ɛs mukezə mɛtə do:r van: u.ɛ
 124. da bəmke za dʊ mujələkɪnə grujən
 125. də 'pastər ɛ. Xuje wu.ɛn
 126. də dʊɪtʃɛr ɛmən ʊnz a.t u.ɛz ɛfXəbrant
 127. də malk spɛt u.ɛtə kuj ɛ.lɪn ɛ:r
 128. də kustər luɪt fe. də kru.ɛsn
 129. də trɛ.mɛls fan də kərəwʊ.gəm bu.ɛgə van tXəwɪt
 130. sʊməgə mənʃə snɪtə lʊɪ up
 131. zɛmən grɑ:d ɛn blɑ:t Xəslu.gən
 132. də sa:z ɛz ɛwə flo.
 133. də sni:ə lɛ.tɪk
 134. tɛz nɪ.əwəgə.ɛt lɛ:n daka gəzɪ:n ɛm
 135. nɪ.pu.ɛrt wɛr na gɪələganz ɛnɪ:və stat
 136. dʊm - ɪk dunt - gə dʊ.gət - ɛ dʊ.gət - wə dunt - gə dʊ.gət - zə dunt - ɪk dɛ.t - gə dɛtɪt - ɛ dɛ.t - wə dɛnt - gə dɛdɪt - zə dɛnt - dɛ.kɪk da - dat ɛm mʊrn dɛ: - of : - mu dɛ: - dəsət mʊrn dɛm - of : - mu dɛm
 137. dʊ:ɛpən - dʊ.ɛpkli.ɛt - dʊ.ɛpfa:t
 138. dɛsn - ɛ dɛst - ɛ dɛstɪn - ɛ Xɛdɛsn
 139. bɪn: - ɪk bɪn - gə bɪnt - ɛ bɪnt - wə bɪn: - gə bɪnt - zə bɪn: - bɪntɪn - bʊntɪn - kɛm gəbʊn:
 140. *Locale landmaten* : ɛn ruj = 6 stappen in het vierkant - ɛn daXwant = 100 r. (1 Ha. = 3 dag-wand)
 141. *Waternamen* : dɛn dɛpər - dɛn a.n dɛpər - də kɛzələ.rəm bɛ.k - də bɛləmə.rzbe.k - də zandbɛ.k - də stru.ɛmə.rzbe.k (*Strijmeersbeek*) - də stɪ.nbɛ.k - də flæs - tswəmɛrspɪtən - də pit - də padɛpɪt

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : belə

De inwoners heten : bɛl(ə)nɛ.rs

Hun bijnaam is : də builtə vam belə - of men zegt spotsgewijs : də kujə vam belə - ɛn dʊ was mur i:ən

Het aantal inwoners was op 31-12-1920 : 1.886.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dɛn dɪs - də mɛ:ləstru.t - də blə.STRU.t - tukskən - dʊi.Xstru.t - tɪbli.k - də bli.kstru.t - də kapələstru.t - dʊ:gə brɪgə - of : tkrujɪtən ('t Kroontje) - də vɪstru.t - tklə.gɛnt - tfe.r - də sma.zərstru.t (*Smoosstraat*). De gedeelten Dries, Molenstraat en Blijstraat, dichterbij Lebbeke gelegen, spreken enigszins Lebbeeks gekleurd dialect; de inwoners daarvan gaan overigens meest naar Lebbeke naar de kerk.

Niemand te Denderbelle spreekt Frans als hoofdtaal; ook wel geen zuiver Nederlands; maar dit laatste wordt, buiten de school, toch meer en meer beoefend in twee locale Vlaamse kringen en twee toneelbonden.

De bevolking houdt zich overwegend met landbouw bezig; vóór het opkomen der naburige fabrieken telde Belle jaarlijks 80 tot 100 „Fransmans”; dit veranderde na de jaren '90; nu gaan talrijke werklieden dagelijks naar St.-Gillis of naar Brussel den kost verdienen.

Zegslieden : 1. Uyttersprot, Constant; 55 j.; geb. en hoofdonderwijzer te D.; heeft er altijd verbleven; spreekt buiten de school meestal dialect; V. en M. waren ook van D.

2. Mevr. Uyttersprot, dame van 1, insgelijks te D. geboren.

3, 4, 5. Frits, Gaston en Herman Uyttersprot, zonen van 1 en 2, resp. 21, 23 en 13 j. oud; studenten; spreken in hun dagelijks omgang allen het dialect van Denderbelle-centrum.